

לקוטי תורה • שיר השירים • מאמר 14

ולהבין ענין מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות...

להבין את "מדלג על ההרים, מקפץ על הגבעות"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/14](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/14)

1 ולהבין ענין מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות כו' בביאור היטב. הנה יובן ע"פ מ"ש בעגלה ערופה וערפו אותה אל נחל איתן.

כדי להבין היטב את משמעות "מדלג על ההרים, מקפץ על הגבעות וכו'", יש להבין זאת על פי מה שכתוב בפרשת עגלה ערופה: "וערפו אותה אל נחל איתן".

ופירשו במשנה ובגמרא פ"ט דסוטה (דמ"ו) נחל איתן שהוא קשה שאינו עושה פירות. אמר הקב"ה יבא דבר שלא עשה פירות ויערף כו'

ובמשנה ובגמרא, בפרק התשיעי של מסכת סוטה (דף מו), פירשו שנחל איתן הוא מקום קשה, שאינו מצמיח פירות. אמר הקדוש ברוך הוא: "יבוא דבר שלא עשה פירות ויערף וכו',

ויכפר על מי שלא הניח לעשות פירות מאי פירות אילימה פריה ורביה אלא מעתה אזקן ואסריס הכי נמי דלא ערפינן אלא מצות.

ויכפר על מי שלא הניחו לעשות פירות". מהם "פירות"? אם תאמר שהם פרייה ורבייה, אם כן, האם גם במקרה של זקן או סריס לא נערף את העגלה? אלא, הפירות הם מצוות.

2 והנה מבואר כאן שקורא מצות בשם פירות. ולהבין ענין המשל מפירות שדימה ענין המצות להם והנה מבואר כאן שהמצוות נקראות "פירות". כדי להבין את משמעות הדימוי לפירות, שבו מדמים את המצוות,

והיינו ענין הזריעה שזורעין הגרעין בארץ ונרקב הגרעין ההוא ואח"כ נצמח ממנו אילן ועושה פירות כדוגמת הגרעין ההוא כמו תפוחים וכיוצא.

הכוונה היא לענין הזריעה: זורעים את הגרעין בארץ, הגרעין נרקב, ואחר כך צומח ממנו אילן ומניב פירות מאותו סוג של הגרעין, כגון תפוחים וכיוצא בהם.

והנה עיקר הצמיחה הוא מכח הצומח שבארץ ממאמר תדשא הארץ דשא כו' והוא בחי' רוחני ויכול להצמיח בלי שיעור

והנה עיקר הצמיחה בא מכוח הצומח שבארץ, מכוח המאמר "תדשא הארץ דשא" וכו'. כוח זה הוא רוחני, והוא מסוגל להצמיח בלי גבול;

וגם התחלקות טעמים שיש בין הפירות מתוקים או חמוצים כו' הכל הוא מכח הצומח הנ"ל

וגם ההבדלים בטעמים של הפירות, מתוקים או חמוצים וכו', כולם נובעים מכוח הצומח האמור;

והוא לפי ענין ההרכבה והמזיג' התכללות חסדים בגבורות או גבורות בחסדים כו' (כמ"ש במ"א בד"ה פתח אליהו) וא"כ צריך להבין למה הוא ענין זריעת הגרעין בארץ.

והדבר תלוי באופן ההרכבה והמזיג — התכללות חסדים בגבורות או גבורות בחסדים וכו', כמו שכתוב במקום אחר, כמאמר המתחיל "פתח אליהו". ואם כן, יש להבין לשם מה זורעים את הגרעין בארץ.

אך ענין זריעת הגרעין הוא בחינת העלאת מ"ן לבחי' כח הצומח שהוא כח רוחני ואינו יכול להתלבש ולהתצמצם כי אם שיהיה מתחלה בחינת כלי

אלא שענין זריעת הגרעין הוא העלאת מ"ן לכוח הצומח. כוח זה הוא רוחני, ואינו יכול להתלבש ולהצטמצם אלא אם כן קיים תחילה כלי;

ואזי הוא שורה ומתגלה בחינת כח הצומח ומצמיח כדוגמת הגרעין שהוא דוקא כנראה בחוש שלפי הרע שנזרע בארץ כמ"כ יהיה ענין הצמיחה וההולדה מן הארץ.

ואז כוח הצומח שורה ומתגלה, ומצמיח דוקא בדמותו של אותו גרעין. הדבר ניכר בחוש: לפי הזרע שנזרע בארץ, כך תהיה הצמיחה ומה שיצמח מן הארץ.

ועפ"ז יובן ענין המצות שדימה אותן לפירות. כי הנה כתיב אור זרוע לצדיק כו' שאור א"ס הנמשך ונאצל ממנו יתברך נקרא בשם זריעה כנ"ל

ועל פי זה יובן ענין המצוות, שהושוו לפירות. שהרי כתוב: "אור זרוע לצדיק" וכו'. אור אין סוף, הנמשך ונאצל ממנו יתברך, נקרא "זריעה", כפי שנתבאר לעיל.

(ועיין בזהר תרומה קס"ו ב') והיינו כי באמת לגבי עצמותו ומהותו יתברך לאו מכל אינון מדות כלל כו'.

(ועיינו בזהר, תרומה, 166b). כלומר, לאמיתו של דבר, ביחס לעצמותו ומהותו יתברך, "אינו מכל המידות הללו כלל" וכו'.

ואפילו בחי' חכמה היא בחי' עשייה גשמיית וכידוע מ"ש בע"ח ע"פ מאמר הזהר כד סליק ברעותא למברי עלמא.

ואפילו בחינת חכמה היא בחינת עשייה גשמית, כידוע ממה שנכתב בעץ חיים על מאמר הזהר: "כאשר עלה ברצונו לברוא את העולם".

פ"י סליק ברעותא הוא ענין הצמצום והסתלקות בחי' עצמותו כדי שיאצלו בחי' י"ס דאצילות בחינת התלכשות אורות בכלים והוא ענין אריכות המוזכר בע"ה ענין קו וחוט וחלל כו'

פירוש הדברים: "עלה ברצונו" הוא ענין הצמצום והסתלקות בחינת עצמותו, כדי שייאצלו עשר ספירות דאצילות, בבחינת התלכשות אורות בכלים. וזהו הענין המכואר באריכות בעץ חיים — ענין הקו והחוט והחלל וכו',

שהוא בחי' צמצומים רבים ועצומים שיתהווה בחי' אצ"י וזה הי' בתחלת הבריאה עולם חסד יבנה.

שהם צמצומים רבים ועצומים, כדי שתתהווה בחינת אצילות. וכך היה בתחילת הבריאה: "עולם חסד ייבנה".

אך עתה הכל תלוי במעשה התחתונים דוקא וכידוע סדר ההשתלשלות ובפרט כדי להמשיך אור חדש לזה צריך העלאת מ"ן ואתעדל"ת.

אך עכשיו הכול תלוי דוקא במעשיהם של התחתונים, כידוע מסדר ההשתלשלות; ובפרט, כדי להמשיך אור חדש, נדרשת העלאת מ"ן נוקבין ואתערותא דלתתא.

3 וזהו ענין אור זרוע לצדיק כנ"ל שהוא קיום המצות בפועל ממש דוקא ע"י שורה ומתגלה אור א"ס להיות בבחי' כלי והשגה עד שיוכלו ליהנות מזיו השכינה בג"ע כאו"א לפי מדרגתו ועבודתו בקיום התורה ומצות שבעה"ז.

וזהו [ענין] "אור זרוע לצדיק" שנוכר לעיל: דוקא קיום המצוות בפועל ממש. באמצעותו שורה אור אין סוף ומתגלה, כך שהוא נעשה בבחינת כלי והשגה, עד שיוכלו ליהנות מזיו השכינה בגן עדן, כל אחד לפי דרגתו ועבודתו בקיום התורה והמצוות בעולם הזה.

(ועמ"ש מענין משל הנ"ל דזריעת הגרעין ומהנמשל כו' בפ' ב' הר בד"ה כי תבואו אל הארץ. ובד"ה כי כארץ תוציא צמחה. ובד"ה הבאים ישרש. ובאג"ה ע"פ זורע צדקות. ומענין אור זרוע לצדיק בד"ה ששים המה מלכות):

(וראו מה שנכתב על המשל שהובא לעיל, משל זריעת הגרעין, ועל הנמשל וכו', בפרשת בהר, במאמר המתחיל "כי תבואו אל הארץ"; ובמאמר המתחיל "כי כארץ תוציא צמחה"; ובמאמר המתחיל "הבאים ישרש"; ובאיגרת הקודש, באיגרת המתחילה "זורע צדקות"; ועל "אור זרוע לצדיק", במאמר המתחיל "ששים המה מלכות").

4 ב וכמו מצות ספירת העומר שנצטוו בני"י עליו ביום המחרת של פסח והיינו כי ענין הפסח שהי' בלילה הראשון הוא בחי' דילוג כנ"ל מבחי' עצמות א"ס עצמות המאציל כו'

2. בדומה לכך, מצוות ספירת העומר, שעליה נצטוו בני ישראל ביום שלאחר פסח. כלומר, פסח, שהיה בלילה הראשון, הוא בחינת דילוג, כנוכר לעיל: מבחינת עצמות אין סוף, עצמות המאציל וכו',

על הפתח שהוא בחינת מלי דאצילות ומכאן ואילך הוא ע"י המשכת האור במעשה [המצוה זו והוא ענין הספירה שאומרים היום יום א' וכו'.

מעל הפתח, שהוא בחינת מלכות דאצילות; ומכאן ואילך הדבר נעשה באמצעות המשכת האור בקיום [מצווה זו. וזהו ענין הספירה, שבה אומרים: "היום יום אחד" וכו'.

יום הוא בגימט' אל הוי' כו' והוא רמז על בחי' המשכת האור מבחי' א"ס לבחי' המלכות הנק' עומר כו'. "יום" עולה בגימטריה אל הוי' וכו', והוא רמז להמשכת האור מבחינת אין סוף לבחינת מלכות, הנקראת עומר וכו'.

5 והיינו לפי שיש כמה בחינות ומדרגות. המלי שבבחי' אצ"י נק' בחי' אדם כמ"ש ודמות פניהם פני אדם כו' ועל דמות הכסא כו'.

כלומר, משום שיש כמה בחינות ומדרגות. מלכות שבאצילות נקראת בחינת "אדם", כמו שכתוב: "ודמות פניהם פני אדם" וכו', ו"על דמות הכיסא" וכו'.

וכשמתלבשת בעולם הבריאה נק' בחי' בהמה כמ"ש מצמיח חציר לבהמה כו' בהמות בהררי אלף כו' והוא ענין מדרגה התחתונה שבמלי מלי שבמלי שיורדת ומסתתרת בבי"ע ותתן טרף לביתה. וכאשר היא מתלבשת בעולם הבריאה, היא נקראת בחינת "בהמה", כמו שכתוב: "מצמיח חציר לבהמה" וכו', [ו]בהמות בהררי אלף" וכו'. זו המדרגה הנמוכה ביותר במלכות — מלכות שבמלכות — היוורדת ומסתתרת בבי"ע: "ותתן טרף לביתה".

6 וזהו מנחת העומר מן שעורים שהוא מאכל בהמה פ"י כמו ענין מאכל אדם שעל ידו יתחזק ומתפשט כח החיות שלו באבריו כן הוא ענין מנחת שעורים שהוא מאכל בהמה שעורה שעור ה'.

וזהו [הטעם לכך] שמנחת העומר היא משעורים, שהם מאכל בהמה. כלומר, כשם שמזונו של אדם מחזק את כוח החיות שלו ומפיץ אותו באיבריו, כך מנחת השעורים, שהיא מאכל בהמה: "שעורה" היא "שעור ה'".

פ"י כי כדי שיתלבש בחי' מלי להחיות נבראים בחי' בע"ג ותכלית לזה צריך שיומשך הארה מלמעלה כלומר, כדי שמלכות תתלבש בנבראים ותעניק להם חיות, אף שהם מוגבלים וסופיים, יש צורך שתימשך אליה הארה מלמעלה;

והוא ע"י הקרבן שהקריבו ע"ג המזבח שנעשה ע"פ חכמתו ורצונו ית' דוקא כמו שנאמר בתורה כבש תמים כו'.

והארה זו נמשכת באמצעות הקרבן שהקריבו על גבי המזבח, שנעשה דווקא לפי חכמתו ורצונו יתברך, כפי שנאמר בתורה: "כבש תמים" וגו'.

7 ומנחתו שני עשרונים דוקא. משא"כ בשאר הקרבנות נ אמר ועשרון א' לכבש האחד ונסכה יין רביעית היין.

ומנחתו הייתה דווקא שני עשרונים [של איפה], ואילו על שאר הקרבנות נאמר: "ועשרון אחד לכבש האחד", וכן "ונסכו יין רביעית ההין".

ואף השמן שניבלל עם מנחתו לא היה רק רביעית היין. שאף על פי שמנחתו כפולה לא היו נסכיו כפולים.

ואף השמן שנבלל במנחתו היה רק רביעית ההין; כי אף שמנחתו הייתה כפולה, נסכיו לא היו כפולים.

(ענין שמנחתו כפולה י"ל ע"ד אין לך טפה יורדת מלמעלה שאין טפיים עולים כנגדה כי העומר עיקרו העלאת ש' ב"ן כו'. א"נ י"ל ע"ד מ"ש במ"א גבי צדקה שמדה בינונית ליתן מעשר ועשירי יהי קדש.

(אפשר להסביר את העובדה שמנחתו כפולה על דרך "אין לך טפה יורדת מלמעלה שאין שתי טיפות עולות כנגדה", שכן עיקר עניינו של העומר הוא העלאת שם ב"ן וכו'. לחלופין, אפשר להסביר זאת על דרך מה שכתוב במקום אחר בעניין צדקה, שהמידה הבינונית היא לתת מעשר, "העשירי יהיה קודש",

ומצוה מן המובחר ליתן חומש כי נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן. כמאמר עשר אעשרנו לך. ב' פעמים מעשר מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. ועד"ז י"ל גם כאן.

והדרך המובחרת לקיום המצווה היא לתת חומש, שכן "נעוץ סופן בתחלתן ותחלתן בסופן", וכמאמר "עשר אעשרנו לך": פעמיים מעשר, מלמטה למעלה ומלמעלה למטה. ועל דרך זו אפשר להסביר גם כאן.

כי לפי שהעומר היא בחי' מלי' והמלי' היא מלמעלה למטה בחי' עשירית. ומלמטה למעלה היא בחי' כתר. וכמ"ש ע"פ הראיני את מראיך כו' שהוא ע"י הפרסא המפסקת בסיום האצי' בוקע האור בבחי' אור חוזר כו' ע"ש.

כי העומר הוא בחינת מלכות, ומלכות, כשהיא נמדדת מלמעלה למטה, היא בחינת העשירית; ואילו מלמטה למעלה היא בחינת כתר. וכמו שכתוב על "הראיני את מראיך וכו'": דרך הפרסא המפסיקה בסיום אצילות, האור פורץ בבחינת אור חוזר וכו'; עיינו שם.

ולכן הואיל וענין העומר הוא העלאת שי ב"ן בחיי א"ח לכך הכבש הבא עם העומר הי' מנחתו שני עשרונים כו' בחיי מלי' ובחיי כתר כו' מלמעלה למטה ומלמטה למעלה כאחד.

ולכן, מאחר שענין העומר הוא העלאת שם ב"ן, בחינת אור חוזר, הכבש שהובא עם העומר קיבל מנחה של שני עשרונים וכו' — בחינת מלכות ובחינת כתר וכו', מלמעלה למטה ומלמטה למעלה כאחד.

א"נ ע"ד מ"ש בזהר פ' חיי שרה ובלק"ת שם דשם ב"ן נק' המכפלה. וע' בפרדס בעה"כ בערך עשרון וברע"מ פ' פנחס דף רנ"ה)

לחלופין, על דרך מה שכתוב בזהר פרשת חיי שרה ובלקוטי תורה [של האריז"ל] שם, ששם ב"ן נקרא "המכפלה". ועיינו בפרדס, בערכי הכינויים, בערך "עשרון", וברעיא מהימנא פרשת פנחס, דף רנ"ה.)

והנה עיי' שהיו מקריבים הקרבן ע"ג המזבח כהלכתו וכמשפטו ע"י הכהן שהי' יודע לכוין בזה הי' שורה ומתגלה אש שלמעלה על המזבח

והנה, באמצעות הקרבת הקרבן על גבי המזבח כהלכתו וכמשפטו, בידי הכוהן שידע לכוון בכך, הייתה אש שלמעלה שורה על המזבח ומתגלה עליו;

והוא ענ' ין המשכת והשראת אור א"ס בבחי' מלי' ע"י עשיית המצוה זו וכדומה בשאר

וזוהי המשכת אור אין סוף והשראתו בבחינת מלכות באמצעות קיום מצווה זו, וכך גם בשאר

המצוות ציצית ותפילין שהמה ממש כדוגמת זריעת הגרעין בארץ שנבלע ונרקב בארץ ועל ידם שורה ומתגלה כח הצומח בבחי' כלי שהוא בחינת מלי'.

המצוות, ציצית ותפילין, הדומות ממש לזריעת גרעין באדמה, שנבלע בה ונרקב בתוכה; ובאמצעותן שורה כוח הצמיחה ומתגלה בכלי, שהוא בחינת מלכות.

8 וזהו ענין ספירת מ"ט יום שממשיכים הארה והמשכה לבחי' מלי' במ"ט יום עד שבועות שהוא בחיי כתר להיות שוין בקומתן שהוא ענין עליית המלכות ואז נק' בחינת אדם.

וזהו ענין ספירת ארבעים ותשעת הימים: במשך ארבעים ותשעת הימים נמשכת הארה והמשכה אל בחינת מלכות, עד שבועות, שהוא בחינת כתר, כדי שיהיו שוות בקומתן. זו היא עליית המלכות, ואז היא נקראת בחינת "אדם".

ובשכונות היו מקריבין שתי הלחם שהוא בא מחטים שהוא מאכל אדם כו' חט"ה הוא כ"ב אותיות התורה ואז הוא זמן מתן תורה.

ובשכונות היו מקריבים את שתי הלחם, שבאו מן החיטים, שהן מאכל אדם וכו'. חט"ה היא בגימטריה כ"ב, כנגד כ"ב אותיות התורה, ואז הוא זמן מתן תורה.

9 והטעם לזה שע"י עשיית המצוה זו נמשך ונתגלה בחינת הארה מלמעלה לפי שקיום המצות הם נעשים מדברים גשמיים דוקא

הטעם לכך שעל ידי קיום מצווה זו נמשכת ומתגלה הארה מלמעלה הוא שקיום המצוות נעשה דווקא באמצעות דברים גשמיים,

כמו קרבנות מכבשים ועזים וכן ציצית מצמר ותפילין מקלף גשמיים ושרשם הם מבחינת רפ"ח ניצוצין שמעולם התהו ואלה המלכים כו'

כגון קרבנות מן הכבשים והעזים, וכן ציצית מצמר ותפילין מקלף — דברים גשמיים; שורשם הוא ברפ"ח ניצוצין מעולם התהו, שעליהם נאמר: "ואלה המלכים וגו'".

ועל ידי קיום המצות עולה ומתברר הטוב למקומו ושרשו הוא ב"ן דס"ג שלמעלה משם מ"ה המכרר שם ב"ן

ועל ידי קיום המצוות הטוב מתעלה ומתברר וחוזר למקומו; ושורשו הוא ב"ן דס"ג, שלמעלה משם מ"ה, המכרר את שם ב"ן.

והוא ענין כל התורה כולה וידבר ה' אל משה לאמר משה הוא בחינת חכמה בחינת מ"ה גילוי אור א"ס בחכמה דבר אל בני ישראל כו' הם בחינת נצח והוד כו' סדר ההשתלשלות והמשכות מלמעלה למטה:

וזהו עניינה של התורה כולה: "וה' דיבר אל משה לאמור". משה הוא בחינת חכמה, בחינת מ"ה — גילוי אור אין סוף בחכמה; "דבר אל בני ישראל וגו'" הם בחינת נצח והוד וגו', סדר ההשתלשלות והמשכות מלמעלה למטה.

10 ג והנה לזאת נקראו הרמ"ח מצות בשם רמ"ח אברין דמלכ' עד"מ כמו החיות המתפשט ומתלבש בכל אבר ואבר לפי מזגו הוא ע"י הדם.

3. משום כך נקראות 248 המצוות "248 איברי המלך". למשל, חיות המתפשטת ומתלבשת בכל איבר ואיבר, בהתאם למזגו, מגיעה אליו באמצעות הדם.

כי הדם הוא הנפש והוא חום הטבעי וכידוע שעיקר חיות הנפש הוא ע"י חום הטבעי ורתיחת הדמים משא"כ ח"ו בהיפוך הוא הקרירות

שהרי "הדם הוא הנפש", והוא החום הטבעי. כידוע, חיות הנפש באה בעיקר באמצעות החום הטבעי ורתיחת הדם, ואילו, חס ושלו, ההפך מכך הוא קור,

שהוא הסתלקות החיות מהגוף כן הוא ענין המצות ששרשם ומקורם מבחי' כתר תר"ך עמודי אור כו'.

שהוא הסתלקות החיות מן הגוף. כך גם המצוות: שורשן ומקורן מבחינת כתר, 620 עמודי אור וכו'.

11 וכמשל העמוד שע"י נמשך מלמעלה למטה כו'. כן ע"י המצוה נמשך אור א"ס להתלבש בבחי' כלי

ועיקר המשכה זו הוא בחי' גבורה דוקא ולא בחי' דין ח"ו

כמו בדימוי של עמוד, שדרכו נמשך [דבר] מלמעלה למטה וכו', כך באמצעות המצוה נמשך אור אין סוף ומתלבש בכלי. עיקר המשכה זו הוא דווקא בבחינת גבורה, ולא בבחינת דין, חלילה;

אלא אדרבה הוא עיקר ההתפשטות החיות ושרשם מבחי' ה"ג דעתיק בוצינא דקרדוניתא שלמעלה מבחי' חסדים

אדרבה, היא עיקר התפשטות החיות, ושורשה בחינת חמש הגבורות דעתיק, בוצינא דקרדוניתא — "נר החשכה" — שלמעלה מבחינת חסדים.

(ועמ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר בענין ושמתיך בנקרת הצור ובד"ה שוש אשיש בענין תגל נפשי באלקי ובד"ה ושאתם מים גבי כוס ישועות) כי מבחי' חסדים נעשה בחי' מקיף לבד.

(וראו מה שנכתב במאמר המתחיל "כי ביום הזה יכפר", בעניין "ושמתיך בנקרת הצור"; ובמאמר המתחיל "שוש אשיש", בעניין "תגל נפשי באלקי"; ובמאמר המתחיל "ושאתם מים", בעניין "כוס ישועות"). כי מבחינת החסדים נוצרת רק בחינת מקיף,

כמ"ש וימינו תחבקני כו' בחי' אחוריים לבד. ואף שבזה גדול בחי' כח החסדים שהמה מתפשטים למקום נמוך מאד כמו אברהם שיצא ממנו ישמעאל

כמו שכתוב: "וימינו תחבקני" וכו' — בחינת אחוריים בלבד. ואף שבכך כוח החסדים גדול יותר, משום שהם מתפשטים למקום נמוך מאוד, כפי שאברהם הוליד את ישמעאל,

אך עכ"ז הוא רק בבחי' מקיף לבד ולא בבחי' פנימי כמו שהשפעת הגבורות הם בבחי' פנימי דוקא כמו השפעת החיות בהאבר כו'

אף על פי כן, הוא בבחינת מקיף בלבד ולא בבחינת פנימי, ואילו השפעת הגבורות היא דווקא בבחינת פנימי, כמו השפעת החיות לתוך האבר וכו'.

ולזאת נקראו המצות בשם פירות שהוא עד"מ כמו המזון שהוא פנימי והוא עיקר חיות הגוף

ולכן המצוות נקראות "פירות", בדומה למזון, שהוא פנימי ועיקר החיות של הגוף;

כי לא יחיי' בלי טרף ומזון אף שיתלבש בכמה לבושים אא"כ יאכל אז יתחזקו כוחות הגוף שלו

שהרי האדם אינו יכול לחיות בלי טרף ומזון, גם אם יתלבש בלבושים רבים; רק אם יאכל יתחזקו כוחות גופו.

(ועמ"ש ג"כ מזה בד"ה אז ישיר כו' עלי באר וסד"ה כי ההרים ימושו איך ע"י המצות נמשך א"פ וא"מ).

(וראו גם מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "אז ישיר וגו' עלי באר", ובסוף המאמר המתחיל "כי ההרים ימושו", על כך שעל ידי המצוות נמשכים אור פנימי ואור מקיף.)

וגם המצות נק' בשם לבושים כנודע מאמר הזהר ע"פ ואברהם זקן בא בימים שהם לבושים פי' בחי' מקיף.

גם המצוות נקראות "לבושים", כידוע מדברי הזוהר על הפסוק "ואברהם זקן בא בימים", שפירושו שהם לבושים — כלומר, בחינה של [אור] מקיף.

והיינו כי באמת אין הנשמה יכולה לקבל ולהיות נהנה מזיו ואור ג"ע העליון בלתי לבוש שהוא לבושי המצות וזהו מ"ש וגבעות בצדקה קאי על מעשה המצות

כלומר, לאמיתו של דבר הנשמה אינה יכולה לקבל וליהנות מזיו ומאור גן עדן העליון בלי לבוש, והלבוש הוא לבושי המצוות. וזהו שכתוב "וגבעות בצדקה": הכוונה היא לקיום המצוות;

כי דרך כלל נקראו כל המצות בשם צדקה כמבואר בלק"א והאדם המקיים אותם נק' ג"כ בשם צדיק כו' שהוא עושה צדקה

שכן בדרך כלל כל המצוות נקראות צדקה, כפי שמבואר בלקוטי אמרים; וגם האדם המקיים אותן נקרא צדיק וכו', משום שהוא עושה צדקה,

כמו עדי"מ מעשה הצדקה בגשמיות שנותן פרוטה לעני ובוזא מחייהו כן הוא הענין בקיום המצות נקראו המצות בשם צדקה

כמו, למשל, במעשה הצדקה בגשמיות: אדם נותן פרוטה לעני ובכך מחיה אותו; כך גם בקיום המצוות — המצוות נקראות צדקה,

כי איהו צדיק ואיהי צדקה בחי' מלכות מקור הגבורות כו' ואז נק' צדק. אך ע"י הצדקה נמשך בה ה' ונק' צדקה כו'.

כי "הוא צדיק והיא צדקה": היא בחינת מלכות, מקור הגבורות וכו', ואז היא נקראת צדק. אך באמצעות הצדקה נמשכת בה אות ה', והיא נקראת צדקה וכו'.

12 וזהו ענין מדלג על ההרים שהם בחינת אבות ודילוג הוא ברגל א' משא"כ מקפץ על הגבעות שהקפוץ הוא בחי' ב' הרגלים כאחת

וזהו פירוש "מדלג על ההרים", שהם בחינת האבות: דילוג נעשה ברגל אחת; ואילו "מקפץ על הגבעות" — קפיצה היא בבחינת שתי הרגליים יחד,

שהוא בחי' שמאל דוחה וימין מקרבת וכו"ל שבבחי' המצות יש ב' בחינות אלו פנימי ומקיפים ובחינת פנימי הוא שמאל דוחה שלא תהי' ההשפעה

וזהו בחינת "שמאל דוחה וימין מקרבת". וכאמור לעיל, במצוות יש שתי בחינות אלו: פנימיות [האורות] ומקיפים [האורות]; והבחינה הפנימית היא "שמאל דוחה", כדי שההשפעה תהיה

רק לפי ערך המקבל משא"כ בחינת החסדים שהוא שורש המקיפים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך מאד.

רק לפי מידת יכולתו של המקבל; ואילו החסדים, שהם שורש המקיפים, יורדים ממקום גבוה למקום נמוך מאוד.

13 ולזאת דימה האמהות שהן בחינת המצות כנ"ל לגבעות בצדקה שהם היו במעלה יותר מהאבות ולכך היו עקרות כי נשמותיהם היו בבחינת דכורא כו'.

ולכן דימה את האמהות, שהן בחינת המצוות כנ"ל, ל"גבעות בצדקה", שכן הן היו במעלה גבוהה יותר מן האבות, ומשום כך היו עקרות, מפני שנשמותיהן היו בבחינת דכורא וכו'.

אך עתה הוא שם מ"ה המכרר שם ב"ן אבל לאחר הבירור אז יהי א"ח עט"ב ב"ן יתעלה בס"ג והוא ע"י בחינת ובכל מאדך שהוא בלי גבול.

אך עתה שם מ"ה הוא המכרר את שם ב"ן; ולאחר הבירור, אזי תתקיים בחינת "אשת חיל עטרת בעלה": ב"ן יעלה לס"ג. והדבר נעשה באמצעות בחינת "ובכל מאדך", שהיא בלי גבול;

משא"כ ובכל נפשך עדיין הוא בבחי' כלי אבל בחי' מאד הוא למעלה מבחי' כלי ע"י אתכפייא מבחי' גבורות דוקא כידוע מעלת בעל תשובה שהוא בחילא יתיר כו' וד"ל.

ואילו "ובכל נפשך" עדיין הוא בבחינת כלי; אבל בחינת מאד היא למעלה מבחינת כלי, על ידי אתכפייא, דווקא מצד בחינת הגבורות, כידוע מעלתו של בעל תשובה, שהוא בחילא יתיר וכו'. וד"ל.

(ועמ"ש בד"ה ואלה המשפטים בענין וזרעתי את בית ישראל זרע אדם וזרע בהמה כו' אדם הוא בחי' דעת נשמות דאצילות.

(ועיין כמה שכתוב בד"ה "ואלה המשפטים" בעניין "וזרעתי את בית ישראל זרע אדם וזרע בהמה וגו'": "אדם" הוא בחינת דעת, נשמות דאצילות.

בהמה ב"ן נשמות דבריאה ומשם ממשיך בחינת הדעת גם בכי"ע כו' ונתתי עשב כשדך לבהמתך והיינו לפי שהוא מבחי' דעת העליון כו'

"בהמה" היא ב"ן, נשמות דבריאה; ומשם ממשיכים את בחינת הדעת גם בכי"ע וכו': "ונתתי עשב כשדך לבהמתך". כלומר, הדבר הוא מפני שהוא מבחינת דעת העליון וכו';

ע"ש ועדיין יובן משנ"ת לעיל בענין עליית המלי' מבחי' שנק' בשם בהמה לבחי' אדם והיינו בשבועות מתן תורה שהתורה היא מבחי' דעת היותר עליון כמ"ש הרמ"ז ר"פ קרח ועי"ז נמשך בחי' דעת בכנס"י.

עיין שם. ועל דרך זו יובן מה שנתבאר לעיל בענין עליית המלכות מבחינה הנקראת "בהמה" לבחינת "אדם": הדבר הוא בשבועות, זמן מתן תורה, שכן התורה היא מבחינת הדעת העליון ביותר, כפי שכתב הרמ"ז בתחילת פרשת קורח; ועל ידי כך נמשכת בחינת דעת בכנסת ישראל.

והנה מבואר במ"א בפ' שלח בד"ה ואם האכל יאכל בענין מנחת נסכים שהסלת הוא המשכת הדעת והשמן והיין הם חו"ב כו'.

והנה מבואר במקום אחר, בפרשת שלח, בד"ה "ואם האכל יאכל", בעניין מנחת הנסכים, שהסולת היא המשכת הדעת, ואילו השמן והיין הם חכמה ובינה וכו'.

וא"כ לפי הכבש הבא עם העומר שמנחתו היתה כפולה שני עשרונים סלת י"ל שהוא ענין המשכת הדעת ממדרגה עליונה יותר.

ואם כן, לפי זה, בעניין הכבש הבא עם העומר, שמנחתו הייתה כפולה — שני עשרונים סולת — יש לומר שזהו ענין המשכת הדעת ממדרגה עליונה יותר.

ואפשר לומר ע"ד שנת' בד"ה ואלה המשפטים הנ"ל שכדי להמשיך הדעת גם בבחי' בהמה היינו בבי"ע צ"ל מקור ההמשכה מלמעלה מאצי".

ואפשר לומר, על דרך המבואר במאמר המתחיל "ואלה המשפטים" שנזכר לעיל, שכדי להמשיך דעת גם בבחינת "בהמה", כלומר בעולמות בריאה, יצירה ועשיה, מקור ההמשכה צריך להיות למעלה מאצילות.

והיינו כמ"ש כי אל דעות הוי שכולל ב' בחי' דעת כו' וכמ"ש ג"כ ע"פ משה ידבר שמשם דייקא נמשך הכח שיהי הגילוי גם למטה כו'.

כלומר, כפי שכתוב "כי אל דעות הוי", הכולל שתי בחינות של דעת וכו'; וכפי שנכתב גם על הפסוק "משה ידבר", שדווקא משם נמשך הכוח לכך שהגילוי יהיה גם למטה וכו'.

וזהו ענין שני עשרונים לרמוז לדעת עליון ודעת תחתון. שעם היות הדעת המתפשט לקיום המדות וחיותן נק' דעת תחתון אך כדי שיומשך ויתפשט גם בבי"ע צ"ל מקור ההמשכה מדעת עליון כו'.

וזהו ענינם של שני עשרונים: לרמוז לדעת עליון ולדעת תחתון. אף שהדעת המתפשטת כדי לקיים את המדות ולהחיותן נקראת דעת תחתון, כדי שתימשך ותתפשט גם בעולמות בריאה, יצירה ועשיה, מקור ההמשכה צריך להיות מדעת עליון וכו'.

והגם דבחי' זו שמבחינת בהמה מתעלה בבחי' אדם הוא בשבועות דייקא י"ל דגם בקרבן העומר וספירת העומר צ"ל הכנה לזה להמשיך בחי' דעת שהרי גם להפך המדות דנה"ב הוא ע"י הדעת דייקא.

ואף שבחינה זו, שבה הבחינה של "בהמה" מתעלה לבחינת "אדם", היא דווקא בחג השבועות, אפשר לומר שגם בקרבן העומר ובספירת העומר נדרשת הכנה לכך, על ידי המשכת בחינת דעת; שהרי גם הפיכת המדות של הנפש הבהמית נעשית דווקא באמצעות הדעת.

ועייל בענין שני עשרונים סולת ע"פ מ"ש בפע"ח שער ספירת העומר פ"ג כי מן הדעת כו' הוא כפול
בבחי' א"פ ובחי' א"מ כו'. ועיין עוד בפרדס בעה"כ בערך עשרון):

ועוד אפשר לבאר את עניין שני עשרוני הסולת, על פי הכתוב בפרי עץ חיים, שער ספירת העומר, פרק ג, שמן
הדעת כו' הוא כפול בבחינת אור פנימי ובבחינת אור מקיף וכו'. ועיינו עוד בפרדס, בערכי הכינויים, בערך
עשרון):

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/shir-hashirim/14

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק